

Reformátusnak lenni jó

5.

Apró lépések az egészséges életmód irányába

György Antónia kolozsvári fitnesszedző az életmódváltás kapcsán osztja meg gondolatait. Ötleteket ad, milyen lépéseket tehetünk az egészségesebb életmód felé, milyen ételeket fogyasszunk, valamint felhívja a figyelmet a testmozgás fontosságára is.

7.

Karl Barth és Isten lelke

8.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXX. ÉVF. • 09. SZÁM
2019. MÁJUS 1.
ÁRA 1 LEJ

Tízéves a református egység

Jóleső természetesség

Tíz évvel ezelőtt még úttörőnek számított a Magyar Református Egyház helyreállt Kárpát-medencei egysége. Még időnként magyarul is kellett. Sokakban pedig kérdőjeleket, vitatkozást és értetlenkedő homlokráncolást szült.

Még nem sokkal voltunk a 2004. december 5-i trauma után, amely lélekfájdító látteleként elénk tárta, hogy a magyar nemzet egysége bizony még várat magára. Egység helyett a fájdalmas kétség és töredezettség uralta lelkünket és az egymás iránti kapcsolatunkat. Talán a legfájdalmasabb felismerés mégis abban rejlett, hogy december 5-én azt is megtudtuk: már nemcsak a Trianon előtti ország, de a maradék Magyarország is az ellentétek darabkáira hullt szét, amely ilyenként képtelen egységes képet felmutatni, képtelen egységes hangot szólni, képtelen közös értéket elfogadni. Hogy végső soron már saját magunkat sem vagyunk képesek elfogadni, akár csak annyiért is, ha valaki önhibáján kívül, a sors fintorából egy határral arrébb született.

E szétfejlődő, ellentétektől uralt közhangulatban volt irány- és példamutató, egységet vállaló elhatározás 2009. május 22., a magyar református közösségvállalás napja. | 3.

A Kárpát-medencei református egyházak újraegyesülését a debreceni Nagytemplom előtti téren mondták ki

Ahogy az anya melengeti gyermekét

1Thessz 2,7b

Nyolcvanhat esztendő édesanyám csípőtáji törést szenvedett. Kicsi, megfáradt teste mozdulatlanul feküdt a konyha padlóján. Kiszolgáltatottságát, fájdalmát csak a fölé hajló dajkálás, melengető szeretet tudja enyhíteni. Most lett egyszerre anyámmá és „gyermekemmé”. Tőle tanultam az áldozathozatal örömét, a szeretetteljes odafigyelést. Engem, idősebb gyermekét útnak indulásaim előtt máig figyelmeztet: „jól felöltöztél, nem fogsz megfázni?” Anyák napján háromgyermekes nagylányom a következőképpen vall anyaságáról.

Nem emlékszem mindenre a gyermekkoromból, de első emlékeim között vannak azok az esték, amikor félhomályban fekszem az ágyamban és imádkozom: „én Istenem, jó Istenem, becsukódik már a szemem...” Mindenkit felsorolok a környezetemből, így tudom kimutatni, hogy szeretem őket. | 3.

Szilvássy-titkok a szakiskolában

Hagyományteremtő főzőversenyt rendeztek a kolozsvári tanintézetben

A hagyományteremtés céljával szervezett főzőversenyt a kolozsvári kollégium. A hídelvei templom szomszédságában fekvő Szász Domokos egykori püspökről elnevezett épületben *Az erdélyi főúri konyha titkai* nevű főzőversenyt a kollégium szakiskolája a Carola Egyesülettel közösen hirdette meg. | 4.

Tanulságos igék a példázatokról 24.

Ki imádkozik helyesen?

A példázatban két ember áll előttünk. Mindketten ugyanazt teszik, imádkoznak a templomban, azon a helyen, amit Isten erre a célra rendelt. Úgy gondolnánk, hogy a farizeus jobban tud imádkozni, mert ő ebben „szakember”, a vámszedő pedig „csak műkedvelő”. Azt képzeljük, hogy a farizeus imájának jobbnak kellene lennie, de ennek épp az ellenkezője az igaz.

Jézus idejében a farizeusok voltak a legvallásosabb, templomos, megbízható, talpig becsületes emberek. Ők voltak a kor legbuzgóbb misszionáriusai, igyekeztek Isten igéjét, üzenetét másoknak is továbbadni. Egy ilyen ember imádkozott tehát a templomban. Azt várnánk, hogy ha ő imádkozik, akkor az nem akármilyen imádság. A farizeusok szépen tudtak imádkozni, hiszen ebben ők képzést is kaptak. Rendezettség, felépítettség jellemezte imájukat éppúgy, mint egész életüket. Tudták, hogy az imádságnak mindig hálaadással kell kezdődnie. Azok a dolgok, amelyeket elmond, mind igazak, azokban egy fikarcnyi túlzás sincs. Mindez pontosan úgy volt az életében, ahogy itt azt elmondja.

A vámszedő épp az ellenkezője a farizeusnak. Ő becstelen, hamis úton szerzett jövedelemből élt, mindenki tudta róla, kicsoda. Maga is tisztában volt azzal, hogy ez az életforma őt kizárja Isten gyülekezetéből. Tudta, hogy ő a

pénzt jobban szerette Isten akaratánál. A „vámszedő” szégyenteljes név volt, mindig a parázna nőkkel említették együtt, hiszen azok testüket bocsátották áruba, a vámszedők pedig a lelküket.

De miért imádkozik egyáltalán ez az ember? Hiszen nincs semmi keresnivalója a templomban. Elárulta Istent, lelkét az ördögnek adta el, hogy a földön gazdag legyen. Miért imádkozik az ilyen? Hiszen semmi értelme sincs.

Így néz ki a dolog emberi szemszögből nézve. De Isten szemével egészen másképp. Mert ő a szívet nézi, előtte nincs farizeus és vámszedő sem. Isten a szívet nézi, azt a pontocskát, ami az ember tekintete elől el van rejtve, amit nem lehet sem röntgennel, sem ekográfiával átvilágítani. És itt dől el, hogy egy imádság igazi-e vagy sem. Isten nem a szavakat látja, vizsgálja, hanem azt az érzületet, amely a szavak mögött van. Nyilván, nem lehet úgy imádkozni, ahogyan a farizeus. Két dolog volt hamis az ő imájában. Az egyik az, hogy azt állítja Isten elé az életéből, ami jó, ami dicséretre méltó, a rosszat pedig elhallgatja. A másik dolog, amit nem lehet tenni, hogy a másik embert megveti és lenézi. Az elsőt gőgnek, a másodikat pedig szeretetlenségnek nevezzük. A kettő általában együtt jár.

De ne dobjunk hamar követ a farizeusra. Lehet, mi nem pont így mondjuk el az imát, de tulajdonképpen ugyanezt gondoljuk. Milyen jó, hogy én templomba járó vagyok, hogy nem a pénz az Istenem, milyen jó, hogy én a reformá-

„Ez megigazulva ment haza, mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, és aki megalázza magát, felmagasztaltatik.”

(Lk 18,14)

tus egyházhoz tartozom, és nem egy szektához. Sőt talán még azt is mondjuk: milyen jó, hogy én nem vagyok olyan, mint ez a farizeus! De épp ebben a pillanatban, amikor ezt kimondtam vagy kigondoltam, farizeussá váltam. Abban a pillanatban, amikor tele kézzel állok meg Isten előtt, rosszul imádkoztam.

Miért imádkozott jól a vámszedő? Mert ő üres kézzel állt Isten elé. Ő tudta azt, hogy nincs mit hoznia, mert Isten elé csak üresen lehet állni: nyomorult bűnös vagyok, könyörülj rajtam.

Miért imádkozott jól a vámszedő? Mert ő üres kézzel állt Isten elé. Ő tudta azt, hogy nincs mit hoznia, mert Isten elé csak üresen lehet állni: nyomorult bűnös vagyok, könyörülj rajtam.

”

De hát mindig csak ezt mondogatni? Hát meg lehet ebből élni? Ebből megélni valóban nem lehet. A bűnösségem tudatából nem tudok megélni. De akkor miből? Erre a példázat szó szerint nem ad választ, de egyet ne felejtünk: itt az a legfontosabb, aki magát a példázatot elmondja. A vámszedő megigazulva ment vissza az ő házához, sokkal inkább, mint amaz. Ezt a mondatot csak Jézus mondhatta ki, csak ő mondhatja ki a leghatalmasabb szót: megbocsáttattak neked a te bűneid, eredj el békességgel.

Ha Jézus vámszedőt állít példaképül elé, akkor mindegy, hogy miként éltek? Akkor élhetnek úgy, mint ahogy a vámszedők és a parázna nők? Miért törjem magam Isten akaratának cselekvésére, ha úgysem jutok többre, mint hogy bűnös vagyok? Akkor mire való a hit, az imádság, bibliaolvasás, templomba járás? Vigyázzunk! Amikor Jézus kimondta a parázna nőnek: megbocsáttattak a te bűneid, azt is hozzátette: eredj el, és többé ne vétkezzél! Minden bűn gyökere a gőg és a szeretetlenség, a hitetlenség. Ezt kell kiirtani, ezt irtja ki belőlünk Krisztus, de csak akkor, ha bűnősként tudunk előtte megállni. Miután bűnbocsánatot adott, erőt is ad arra, hogy az ő akaratát cselekedjem.

Nem igaz tehát a következő állítás: nem számít, hogy miként élünk, mert úgyis csak bűnösök vagyunk. Aki így beszél, abban még soha nem volt bűnbánat. Aki viszont bűnbocsánatot kapott, az már nem gondolkodik így.

Mindazt, amit a farizeus tett, nekünk is teni kell, de abban a tudatban, hogy az nem érdem, hanem csak kegyelem. Így fog minket is felmagasztalni az Úr a maga idejében.

A testi-lelki megújulás ünnepe

Kollégiumi ima kirándulás alkalmával

A hatvan éve elhunyt Juhász Albert (1883–1959) a nagyenyedi református kollégium tanítóképző intézetének vallásánára volt. Alábbi kézzel írt imádságát az ő képes Bibliájában találta egyik unokája.

„Ima az összes nagyenyedi református iskolák kirándulásakor. 1921. május 10-én” reggel az összegyűlt ifúság előtt, kollégium udvarán.

Nagy Isten, Mennyei Édes Atyánk! Leborulunk előtted, hogy buzgó imádságban egybeforradjon ezer szív, ezer lélek. Leborulunk előtted, hogy áldást kérjünk a mai napra, a mai nap minden pillanatára.

Uram, parancsolj a természetnek, hogy ezt a gyermeksereget, egy álmainkban hordott jövő drága zálogát ölelje szelíden kebelére. Parancsolj a napsugaraknak, a tavaszi szellőknek, hogy rózsát csókoljanak arcukra, friss vért lopjanak ereikbe, erőt izmaikba.

Parancsolj a füveknek, fáknek, virágoknak, madaraknak, hogy szólaljanak meg titokzatos beszédükön, s a mai napon fűrösszék meg mesevilágok csodálatos szépségeiben lelkünket.

Legyen ez a nap testi-lelki megújulásnak áldott ünnepe.

Parancsolj az erdőknél, a mi erdeinknek, hogy zúgásuk évszázados panaszával ihlenség meg szívünket, szenteljék meg jó kedvünket.

Parancsolj a hegyeknek, hogy tekintetünket tereád emeljék. Parancsolj, hogy néma nyelvük oldódjék meg s beszéljék el nekünk évezredes küzdelmeiket. Hadd mondják el, hogy küzdöttek és dacoltak évezredekben át viharral, villámmal, napfénnel, hőséggel, esővel, zivatarral; dacoltak és állnak rendületlenül. Világok omlottak össze, csillagok hullottak le, de ők állnak, szilárdan, frissen, megújulva s várnak újabb évezredekre.

Uram, hadd értsük meg a természet néma beszédét, mely szól a te nagyságodról, örökkévalóságodról.

Uram, testvéri szeretetben összeforrott ezer és ezer szív hadd hirdesse örömtől megáradva, szent bizonyossággal: nagy az Isten, jó az Isten, örökké megmarad az ő irgalmassága. Ámen.”

** Május tizedike (a híres „Zece Mai”, a román királyság ünnepe) munkaszüneti nap volt. 1921-ben egy keddi napra esett.

Tízéves a református egység

1. Amikor sok ezer ünneplő Debrecen főterén vagy otthonából követve az eseményeket azt érezhette: végre, oly sok külső és belső viszály után helyreállt a világ rendje. És végre sok-sok testvér közös akarattal, ellenérzés és félelem nélkül kinyújthatja egymás irányába a kezét – véglegesen sorsközösséget, közös szolgálatot vállalva egymással.

A református egységet aztán 2010-ben követte a Kárpát-medencei és a világszerte élő magyarok politikai egysége, amikor olyan nemzeti szemléletű kormány került hatalomra, amely első országgyűlési határozatával törvénybe foglalta a külföldiek számára a magyar állampolgárság megszerzésének lehetőségét. Tulajdonképpen ez a lépés és 2010. augusztus 20-i hatályba lépése tette teljessé 2009. május 22-ét, amely e nélkül torzóban maradt volna, mint befejezésre váró mű, egy folytatást, lezárást igénylő szép kezdet.

És lám, tíz év után ma már olyan természetes megélni számunkra e harmonikus egységet. A mindennapok egységét, találkozását és egy irányba tartását. Amit egy évszázad, a magyar nemzet történelmének fájdalmas alakulása könnyörtelenül lerombolt, azt a testvéri közösségvállalás, egymásra találó összelelkítés, a közös istentisztelet rövid idő alatt visszaépítette.

A jubileumi egységünnepek előkészületei során azon kapjuk magunkat, hogy ma már magától értetődő a Soprontól több száz kilométerre lévő Székelyudvarhelyig gondolkodni. Már nem kapjuk fel a fejünket, ha kárpátaljai, délvidéki vagy muravidéki reformátusokról hallunk. Tíz évvel később már ez a jóleső természetesség tölt el bennünket, amikor a közös és egységes Magyar Református Egyházra gondolunk, abban élünk, hiszünk és imádkozunk, Pápától Révko-

máromig, Munkácstól Kolozsvárig, Szabadkától Szentlászlóig.

Tíz év rövid idő a történelem mérlegének serpenyőjén, mégis jelentőséggel bír. Tíz év minden ember életében számít, mint ahogy egy nemzet számára is tartalmazhat sorsalakító fordulatokat. A tíz éve visszatért közös Magyar Református Egyház gyökerei és lombzata behálózzák a Kárpát-medence magyar élettereit. A tíz évvel ezelőtti jelmondat ma is hitvallásként és közösségvállalásunk üzeneteként csendül fel sokak ajkán: Krisztus a jövő, együtt követjük őt!

A következő évtized a Kárpát-medencei reformátusságnak is komoly kihívásokat tartalmaz majd a folytonosan változó Európában, s

a nehézségeken könnyebb lesz túljutni majd az összekapaszkodás erejével. Az elmúlt években megtörtént a magyar közszolgálati média összehangolása, amelyet sokan bíráltak ugyan, mégis sokkal több a jótékony hatása az egységes hang szempontjából. Ez lehet az egységes református egyház egyik újabb lehetősége a következő évtizedre: a közös hang megteremtése a református média minden szintjén. Hogy ne csupán egyházkerületeket, egyházmegyéket lefedő szigetekként szólaljanak meg a médiaműhelyek termékei, hanem Kárpát-medencei vagy annál is nagyobb szinten tudjanak hatni üzenetükkel.

| FÁBIÁN TIBOR |

Ahogy az anya melengeti gyermekét

1. Imádság közben hol Mámá, hol Tátá (a mezőségen így szólítja a kisgyermek a szüleit) néz be rám, majd meggyőződve, hogy minden rendben, visszaülnek a konyhában összegyűlt barátaik közé. Folytatódik a kanasztázás és a beszűrődő moraj, amely álomba ringat. Jó ez az érzés, megnyugtató, békés, mint egy kis takaró, amit én kötök az örökölt fonalból. Húsz év múlva is mondom ezt az esti imádságot, mert benne van a múltam. Húsz év múlva is úgy érzem, ez a legtöbb, amit tehetek a szeret-teimért: imádkozom értük.

Amikor először megtudtam, hogy anya leszek, rájöttem, ezentúl az egyetlen dolog, amit kérhetek Istentől: vigyázzon arra az életre is, akit még nem ismerek, de tudom, hogy az enyém. Ahogy megszületett, megköszöntem... Ugyanúgy összeszorítottam a szemem, mint gyermekkoromban az ágyamban, és igyekeztem minden porcikámmal a hálámra koncentrálni, mert ott volt, szép és egészséges. Hihetetlen és megdöbbentő érzés. Annyira előtört a nyugalom és a féltés egyszerre, hogy ébren őriztem azt a pihegő testecskeket, és egész éjjel takargattam. Az én takaróm volt az, a gyermekkor, amit gondolatban kötöttem fölöttem. Attól tartottam a második lányunk születése előtt, hogy nem fogom tudni úgy szeretni, mint az elsőt, ezért imádkoztam, majd rövidesen hálát adtam, hogy szép, egészséges, és határtalanul szerethetem őt is.

Tíz évig minden este bementem hozzájuk, miután elaludtak, és miközben hallgattam a szuszogásukat, betakargattam őket. A nyugalom szigete volt ez. Boldog és elégedett voltam. És végtelenül hálás.

Ma, tánclás közben, rám nézett hatalmas, csodálkozó szemekkel a legkisebb lányom, a harmadik. Olyan tiszta szemekkel, hogy láttam magamat bennük. Nincs ennél nagyobb boldogság, nincs ennél nagyobb áldás, hiszen itt van ő is, szép, egészséges! Imádkoztam, kértem, a tenyerén hordoz Istent! Újra hallhatom a pihegést, újra takargathatok. Most én nézek be esténként a szobájukba, és hallok, hogy mormolnak valamit: „én Istenem, jó Istenem, becsukódik már a szemem...”

Istenem! Köszönöm e meleg takarót, amit gyermekkorom óta veled kötögetek, s amely akkorára növekedett, hogy betakarhatom vele az egész családomat. Számomra ezt jelenti anyának lenni: Istennel szövetségben takarót kötni, amely elér Dédimától Dió kutyáig, és mindenki egy-egy színes sor benne.

*

Kata, a kisebbik lányom is elküldte gyermeki üzenetét:

Ha az édesanyád szeretni tanít, akkor már mindened megvan az életben. Rajta csüngő kis majomként minden rezdülését ellesed, látod, hogy hogyan rándulnak-hajolnak az arcizmai reagálva az élet minden történé-sére. Eltanulod a mozdulatait, szófordulatait, szokásait, és idővel megérted mindennek a miértjét. És ha jó tanuló vagy, akkor eltanulod az anyai szeretetet is. Ez az, ami soha nem kérkedik önmagával, mégis mindig jelen van. Csendesen, bátorítón, megnyugtatón. Érzed: sosem vagy egyedül a világban, míg van édesanyád. Naponta elcsodálkozol, mennyire erős e kötelék, ami a legmélyebb gödrökből is képes kivezetni az egyszerű, mindig jelen lévő szeretetével.

Szeretném, ha édesanyám mindent átható és mindent látó-érző szemét örökölhettém. Ha magammal vihetném a mozdulatait, a végleteikig kitartó optimizmusát, a mindig-odahajlását és mellém kucorodását. Szeretnék az ő tükre lenni, mert az a szeretet tükre lenne. Hát milyen örökség kellene még?

*

Hogy érdemes-e anyának lenni? Az anyaságban nem erről van szó, hanem arról, ahogyan a kotló maga alá vonja csibéit, melengeti őket, hogy növekedni tudjanak. Anyák, nagyanyák mindnyájan tudjuk: áldottak vagyunk, mert anyának lenni ajándék. Isten melengető szeretete kicsit „beenged” bennünket a teremtés csodájába. És ez végigkíséri életünket.

| GEDE KUDLA ILDIKÓ |

Szilvássy-titkok a szakiskolában

Hagyományteremtő főzőversenyt rendeztek a kolozsvári tanintézetben

1. | Az Örökségünk őrei elnevezésű műemlék-védelmi mozgalom keretében a kolozsvári szakiskola a közelmúltban a Szilvássy-épületet „fogadta örökbe”. Ilyenkor a diákok az említett épületről és annak egykori lakóiról, építetőiről igyekeznek a lehető legtöbbet megtudni. „Innen jött az ötlet, hogy a főúri asszonynak a közelmúltban megjelent receptes könyvét és az általunk elképzelt versenyt összekössük, ebben találtunk partnere a Carola Egyesület képviselőinek személyében” – magyarázza Nagy Tibor Sándor lelkipásztor, a szakiskola megbízott vezetője.

A szervezők szerint a verseny célja az volt, hogy hagyománnyá alakítsák a versenyt, s ezzel az erdélyi iskolák szakácsoktatását támogassák. Így lehetőség nyílt egyrészt arra, hogy az erdélyi magyar szakiskolák diákjai és tanárai közös tevékenységeken osszák meg eddigi tapasztalataikat. Másrészt, hogy a szakács szakmában magyarul tanuló tizedikes és tizenegyedikes diákok megismerjék és elkészítsék báró Bornemissza Eleménné Szilvássy Carola receptjeit.

„A versenyre hat iskola jelentkezett be, ennek nagyon örvendünk” – magyarázza Nagy Tibor, aki azt is elmondja, hogy mintegy 13 magyar szakácsosztály működik Erdélyben, de egyes iskolák csak idén ősszel indították be a képzést, ezért az elsőéves diákok nem nevezhettek a versenyre.

Az esemény rövid áhítattal kezdődött, majd Szebeni Zsuzsa színháztörténész a Carola Egyesület részéről tartott előadást Szilvássy Caroláról. A megmérettetésen a résztvevőknek a jelenkori minőségi elvárások betartásával a bárónő szakácskönyvében leírt recepteket kellett megsütniük, ezért a diákoknak a szakismeretek új helyzetekben, szokatlan, a régi időkre jellemző útmutatásokkal kellett alkalmazniuk, majd az ételeket feltálalniuk.

A főétel mindenki számára ugyanaz volt, a desszertek csapatonként változtak. „Ez az egy, amelyet nem szerettünk volna húzni” – mondják az egyik desszertre a gyergyószentmiklósi Batthyányi Ignác Szakközépiskola diákjai. „Kaphattunk volna könnyebb recepteket is” – folytatják a diákok, akik különben a díjkiosztáson végül második helyet értek el.

Közben a tanulókat kísérő szaktanárral, Kozma Ibolyával beszélgetek, aki elmondja, verseny előtt egy nappal érkeztek, így lehetőségük

Sütés-főzés stressz alatt. Uroldi Csaba zsűritag (balra) árgus szemekkel figyel a készülő ínycséget

volt megnézni az iskolát is, amely rendkívül jól felszerelt. Ezt erősíti meg később Kiss András is, aki a kovásznai Kőrösi Csoma Sándor szakiskola diákjait hozta el Kolozsvárra. „Sok iskolában jártam határon innen és túl, de állítom, a kolozsvári az egyik legjobban felszerelt” – állítja a tanár, aki azért hozta el diákjait, hogy szokják a versenyszellemet, ismerkedjenek egykorú társaikkal, és tanuljanak egymástól. „Nagy bentlakás, gyakorlati munkára alkalmas tágas termek, modern technológia áll a tanulni vágyók rendelkezésére” – csodálkozik egy másik Székelyföldről érkező szaktanár, amely megerősíti bennem az érzést, hogy aki a kolozsvári szakiskolába kerül, és szakmát szeretne tanulni, a legjobb helyre iratkozik be. Ezért nem meglepő, hogy több diák már most tudja, hol fog dolgozni a későbbiekben. Egyeseket a kincses város cégei már tanuló korukban alkalmaznak – elsősorban azért, hogy ne menjenek külföldre, vagy ne halásszák el őket a rivális vállalkozások.

„Ősztől a kolozsvári Hilton szállodában fogok dolgozni – újságolja a bálványosváraljai Gherman Anamaria, aki kolozsvári kollegista diáktársával, a zsoboki Szalai Szilviával a verseny harmadik díját nyerte meg. A nyolcgyermekes családban felnövő tizedikes lány nagyobb testvére is a helyi iskolába jár, a többi még kicsi,

Váralján tanulnak. „Kicsi koromtól fogva az volt a vágyam, hogy szakács lehessen. Kilencéves voltam, amikor nagymamámmal dagasztottam a kenyeret, és édesanyámnak is sokat segítettem a konyhában. Így nem volt kérdés, milyen iskolát választok” – meséli Anamaria, aki bentlakásban lakik, és csak hétfővegen megy haza. Olyankor viszont gyakorolja az iskolában tanultakat, hiszen tíz személyre, vagyis a szűk családnak főz.

A háromórás főzőversenyt követően az öttagú zsűri megkóstolta az elkészült menüket, majd visszavonult összesíteni az eredményeket. Közben Uroldi Csabát, a zsűri egyik mesterszakácsát kérdeztem, aki a sütés-főzés közben is figyelte a versenyzőket. Arra a kérdésre, kikből lesznek a legjobb szakácsok, azt válaszolta: akik szeretik a munkájukat, és bírják a stresszt. Uroldi elmondta, nagyon keresettek a szakácsok, de lassan már mindegyik szakmáról ugyanez mondható el. „A zsűri nemcsak az ételek ízvilágát értékeli, hanem figyelembe veszi a megfelelő öltözetet, az asztal tisztaságát, a versenyzők mozgását-ügyességét és természetesen a receptekkel kapcsolatos előírások pontos betartását is” – válaszolt néhány kritériumot a mester.

A díjkiosztást megelőzően – az első díjat a csíkszeredai Johannes Kájoni Szakközépiskola diákjai nyerték – a zsűritagok Vass Róbert mesterszakáccsal az élen szakmai tanácsokkal látták el a versenyzőket a munkabeosztásról, a modern technológia használatáról, a versenyfőzés közben előállt nehézségek kezeléséről, az alapanyagok jellemzőinek ismeretéről és minél hatékonyabb felhasználásáról.

A diákok a verseny közben jól érezték magukat, tanultak, tanáraikkal együtt megmérettettek egy hagyománynak induló versenyen, amelynek kiváló szervezéséért a Carola Egyesület különdíjban részesítette a kolozsvári kollégiumot. A szakiskola ezzel ismét jelesre vizsgázott. Bizonyította, hogy tanárai, diákjai felkészültek, s az ötletek, szervezés terén is példát mutatnak. Búcsúzáskor nem hiába mondták a résztvevők: találkozunk *Az erdélyi főúri konyha titkai* főzőverseny második kiadásán!

A szerző felvétele

Szilvássy Carola (1874–1948)

A Kolozsváron született Carola édesapja Szilvássy Béla földbirtokos, édesanyja báró Wass Antónia volt. Carola báró Bornemissza Elemérnek lett a felesége. Egyetlen gyermekük korai halála után különváltak.

Kolozsvár emblemikus személyiségéről van szó, aki szervezeteket meghazudtoló hatékonysággal vállalt aktív szerepet a kor társadalmi és művészeti életében. Szilvássy Carola egyéniségének sokszínűsége és a századfordulós Kolozsvár művészeti, társadalmi és hitéletének egy szeletét is felvillantó életpályája mindenkori példakép.

A rendkívül szép, vállalkozó szellemű, intelligens, a kor társadalmi normáival szembemenő nemesasszony aktív közéleti tevékenységet folytatott: egy személyben volt a Kolozsvári Nőszövetség elnöke, a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság tagja, az Erdélyi Színpartoló Társaság alelnöknője, az Erdélyi Helikon védasszonya, az Erzsébet Rend kitüntetésű, a diakonisszazsuzsanna első számú támogatója, s mindezen túl komoly szerepet vállalt a betegek, a szegények megsegítésében. Az öntörvényű, külön asszony persze mindenekfelett nő volt, aki szenvedélyesen tudott gyűlölni és szeretni, és amint kivételes receptjei is tanúsítják, főzni is.

Reformátusnak lenni jó

Tíz éve egyesült újra a Kárpát-medencei református egyház

Tíz évvel ezelőtt Debrecen főterén több mint tízezen ünnepelték a református egység napját

Egység napja, Debrecen, 2009. május 22. Biztosan sokan emlékeznek arra, hogy tíz évvel ezelőtt a cívis városban a Kárpát-medencei református egyház hivatalosan kimondta az egységet. Az akkori felemelő ünnepségen több mint tízezer ember vett részt az anyaországból és a határon túlról.

Azóta eltelt tíz év. És feltehetjük a kérdést: mit jelent az egység? Közös liturgiát? Aligha, hiszen ahány egyházkerület, annyifajta liturgia. Közös énekeskönyvet? Még ezt sem, hiszen a mára már megszűnt Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata (MRETZS) által kiadott énekeskönyv nem honosodott meg minden Kárpát-medencei egyházban. Közös ünneplést? Ez már sokkal közelebb áll a valósághoz. És itt nem csak az évente egyszer megtartott, a 2009. május 22-re emlékező közös, úrvacsorás istentiszteletre gondolok. Sokkal inkább arra a sok-sok közös istentiszteletre, amelyet a határon inneni és túli testvérgyülekezetek tartanak év közben, amikor meglátogatják egymást. Merthogy a tíz évvel ezelőtti egység napját követően több erdélyi (és nem csak) egyházközség talált magának testvérgyülekezetet, vagy a már meglévő kapcsolatot újíttotta fel, tette tartalmassá.

Akkor, 2009-ben Erdélyből több ezer egyháztag vette útját Debrecen felé – a határ mellett fekvő partiumi Nagyszántótól a sepsiszentgyörgyi vártemplomig – az egyházmegyék által biztosított buszokkal szervezett körülmények között vagy akár magánúton. Sokuknak örökké emlékezetes marad nemcsak a kirándulás, hanem az ott eltöltött idő is.

„Noha fárasztó volt, mert éjszaka utaztunk, és este már jöttünk is haza, a találkozó mély nyomott hagyott az ott levők emlékeiben, életében. Megkülönböztetett, kiemelkedő esemény az úrvacsorai közösség volt, amit a beresztelkiek a debreceni templomban élhettek át” – meséli Szép Eduárd lelkipásztor a gyülekezeti tagjaival való beszélgetést követően. Azért mentek, mert vágyakoztak a „nagy családdal való közösségbe”, s reménykedtek, hogy ismerősökkel fognak találkozni. Sokat jelentett az is, hogy a debrecen-józsai gyülekezet lelkésze (amíg a beresztelkieknek nem volt lelkipásztor, többször szolgált a gyülekezetben) és jelen levő tagjai külön ragaszkodtak a további együttléthez, aminek következménye az volt, hogy a beresztelkiek a debrecenieknél vacsoráztak.

Így nem meglepő, hogy a társaság nagy része – akikhez újak is csatlakoznak – szeretne újra elmenni Debrecenbe.

Május 22-én Floriska István kolozsvári presbiter is a debreceni Kossuth téren volt. „Nagyszerű volt átélni azt a felemelő testvéri szeretetet, amely minden határt képes lebontani. Akkor hallottam először azokat a szép, új református énekeinket, amelyeket mi itthon még csak tanulgattunk. Ott mindenki érezhette, jó magyar reformátusnak lenni” – vallja Floriska, aki immár a kolozsvári egyházmegye főgondnokaként szervezi a debreceni utazást. „Az évfordulóra az egyházmegyéből legalább egy autóbusznyi testvérünknek adatik meg a lehetőség, hogy részt vegyen az idei megemlékezésen, de ha többen jelentkeznek, akkor természetesen lehetőséget biztosítunk arra, hogy két autóbusszal menjünk” – mondja a főgondnok.

„Tizenkét elsőéves hallgatóval évfolyamkirándulás keretében vettünk részt 2009. május 22-én a magyar református egyházak család-

egyesítési ünnepén. Egy kivételével ma mind-egyikük gyülekezeti lelkipásztor” – emlékszik vissza a tíz évvel ezelőtti eseményekre dr. Juhász Tamás nyugalmazott teológiai tanár.

A Kolozsvárhoz közeli kisbácsi gyülekezet néhány tagja is Debrecenben ünnepelt. Oláh József lelkipásztor a bibliaórás asszonyokkal beszélgetve megtudta, szívesen emlékeznek vissza az ott történetekre. Egyesek elmesélték, miként vitték kis tasakokban a hazai földet. Emlékezhetünk, hogy az ünnepség az *Egy maréknyi föld* elnevezésű eseménnyel kezdődött: a zsinat tagjai egy-egy marék otthonról hozott földet öntöttek a debreceni Nagytemplom előtti téren elhelyezett művészi alkotás medencéjébe. A kisbácsiak akkor külön kisbuszt béreltek az utazáshoz, az együttlét alkalmával pedig Kisbács feliratú táblát is készítettek, amelyet ma is őriznek. A kérdésre, hogy visszatérnének-e, egyöntetű a válasz: igen.

Az elhangzott vélemények alapján remélhető, hogy idén sem lesz másképp, mint eddig: Erdélyből sokan igyekeznek majd részt venni a debreceni ünnepségen. Különböző a Generális Konvent döntése alapján minden Kárpát-medencei egyházmegyének biztosítanak egy buszt. Egyházkerületünkben a tordait kivéve mind-egyik erdélyi egyházmegye indít legalább egyet, de van olyan is, amelyik kettőt.

„Ami most történt, nem más, mint amikor egy keretből kiszakított festményt újra visszahelyezünk a helyére. A keret nem járulékos díszítőelem, hanem tartja a képet. A magyar reformátusság május 22-én keretet adott” – hangsúlyozta 2009. május 22-én a debreceni ünnepségen Bölcskei Gusztáv püspök. Remélhetőleg ez a keret az idők folyamán nem gyengült meg, hanem éppen ellenkezőleg, erősödött: lehetőséget ad a továbbfejlődésre, közösségek formálására, kapcsolatok kialakítására. Akár éppen a nagyenyedi egyházmegyéhez tartozó Magyarkirályfalva számára. „Évek óta testvérgyülekezetet keresünk... megpróbáltuk mindenféle fórumon, de eddig még nem találtunk. Hátha most mégis” – reménykedik Kun Attila lelkipásztor.

SOMOGYI BOTOND

Beresztelki gyülekezeti tagok 2009. május 22-én a cívis város főterén

A Magyar Református Egység Napja

Tíz éve egyesült újra a Magyar Református
Egyház a Kárpát-medencében

2019. május 18., szombat

**Hadd tartsunk
veletek,
mert hallottuk,
hogy veletek van
az Isten! (Zak 8,23)**

Debrecen

Egységnap 2019. május 18-án Debrecenben

Ünnepélyes megnyitó Nagyszínpad (Kossuth tér)

09.30–10.00 Gyülekező – zenei felvezetés

10.00–10.40 Ünnepélyes megnyitó

10.40-tól Párhuzamos programok több helyszínen

10.45 Az emlékművek megkoszorúzása

Ifjúsági színpad (Déri tér)

10.40–14.30 Csillagpontos zenekarok döntője.

Áhítatok, beszélgetések négy témában:

→ 1. Ízlésformálás

→ 2. Kapcsolatformálás

→ 3. Lélekformálás

→ 4. Egyházformálás

Népzenei színpad (Kollégium, Díszudvar)

10.40–14.30 Néptánccsoportok,
népzenei csoportok fellépése

Kórustalálkozó (Kistemplom)

10.40–14.30 Kárpát-medencei kórustalálkozó

Emlékkert

10.00–17.00 Diakóniabemutató,
kézműves-foglalkozás gyerekeknek
és felnőtteknek

Játszóház (a Református Gimnázium Péterfia utcai udvara)

10.00–17.00 Gyermekmegőrzés, játszóház, ugrálóvár

Oratórium (Kollégium)

10.40–13.30 Nőszövetségi és Presbiteri Szövetségi
találkozó

Kálvin Terem (Kollégium)

10.40–13.30 Kollégiumi Baráti Kör találkozó

Kölcsey Terem (Kollégium)

10.40–14.00 Bábszínház

Nagyszínpad (Kossuth tér)

10.40–14.30 Kárpát-medencei körkép – zene, tánc,
bizonyágtétel, missziók, iskoladráma,
diakónia

14.30–15.00 Bevonulás az istentiszteletre – Flashmob

15.00–17.00 Istentisztelet úrvacsorai közösséggel

17.00–22.00 Tánc, zene, BORUM, tánccház

Lehetőségek piaca (Piac utca)

10.00–22.00 Kiállítások, bemutatók,

kóstolók öt szekcióban:

→ 1. Missziók, szolgálatok

→ 2. Jézust keresem

Milyenek a reformátusok?

Testvért keresek

→ 3. Egyházi turizmus

→ 4. Református ízek, BORUM

→ 5. Könyvek, kiadványok

Zenei színpad (Rózsa utca)

10.40–14.30 Zenélni jöttünk

Zsibongó (Kollégium)

10.40–14.30 Pódiumbeszélgetés

10.40 Média és hit

11.30 Teremtés

12.20 Házasság – vegyes házasság

13.00 Közélet, politika, egyház

Kápolna (Kollégium)

Kárpát-medencei imalánc

10.00–10.20 Kárpát-medencei békekesség (Tiszáninnen)

10.25–10.45 Épített és lelki örökség (Horvátország)

10.50–11.10 Intézmények (Kárpátalja)

11.15–11.35 Szolgálók (Dunamellék)

11.40–12.00 Egység (Királyhágómellék)

12.05–12.25 Szórvány (Erdély)

12.30–12.50 Család – gyereknevelés (Szerbia)

12.55–13.15 Megfáradtak – szenvedélybeteg,
válságban lévők (Szlovákia)

13.20–13.40 Ébredés, misszió (Dunántúl)

13.45–14.05 Öröm és hálaadás, istentisztelet,
megújulás (Tiszántúl)

Apró lépések az egészséges életmód irányába

Beszélgetés György Antónia fitnesszedzővel

György Antónia kolozsvári fitnesszedző az életmódváltás kapcsán osztja meg az olvasókkal gondolatait. Ötleteket ad, milyen lépéseket tehetünk az egészségesebb életmód felé, milyen ételeket fogyasszunk, valamint felhívja a figyelmet a testmozgás fontosságára is.

– Milyen edzéseket szoktál tartani?

– A csoportos edzések terén igyekszünk olyan programot összeállítani, amelyben mindenki megtalálhatja a hozzá legközelebb állót. Van pilates, de ennél gyorsabb dinamikájú edzések is, mint például a Hot Iron, ami egy súlyzórudas edzés, van zumba, illetve tartunk köredzéseket, gyógylabdás edzést és még sok egyéb érdekes gyakorlatot.

– Amikor valaki életmódot szeretne váltani, sokszor tévesen azt gondolja, hogy ez szigorú diétáról szól. Mit is jelent az életmódváltás?

– Ez nem a lemondásokról szól. Apró lépésekre kell bontani, például kezdjük az étrendünkben a kisebb változtatásokat. Sokan édesszájúak vagyunk. Ez a része nehéz, de sokat segíthetünk, ha csökkentjük az adagot, ugyanígy járhatunk el a péksüteményeknél is. Aztán mehetünk tovább: kitiltjuk az olajos nassolnivalókat, a csipszeket és snackeket. Szerintem így kell kezdeni, majd fokozatosan beépíthetjük a mozgást is. Az adrenalin, amit sportolás közben és után érzünk, elég meggyőző és motiváló tud lenni, hogy ezt is lassan megszokjuk.

– Milyen egészséges alternatívák léteznek a cukrok, fehér lisztek, egészségtelen zsírok, olajok helyett?

– Alapelveként azt javaslom, próbáljunk otthon főzni, és ne vendéglőben együnk. Manapság az üzletekben már mindent meg lehet találni: teljes kiőrlésű liszteket, természetes édesítőszerket, amelyek elméletileg nem emelik a vércukorszintet. A mézben vannak jó aminosavak, tápanyagok, vitaminok, de nagyon megemeli a vércukorszintet, így óvatosan kell használni.

– A közvéleményben elterjedt, hogy a napi öthatszori étkezés a helyes – kisebb adagokban. Mi erről a te véleményed?

– Éppen a múlt évben kezdtem ezzel foglalkozni. Egyes tanulmányok szerint nem kell feltétlenül ötször vagy akár többször enni egy nap, hanem a napi legtöbb négy étkezés is elég, az étkezések között pedig ne nassoljunk. Ez azt jelenti, jól be kell állítani a napi táplálkozás időpontjait. A reggelit legkésőbb 10–11 óráig fogyasszuk el, ebéd után egy késő délutáni étkezés is belefér, ilyenkor akár olajos magvakat vagy teljes kiőrlésű kekszet is ehetünk, és lesz még egy vacsora is. De ez mindenkinél más, mert például ha nekem este kilenckor van az utolsó edzésem, utána még ennem kell, hogy „feltöltsem az elhasznált raktárat”. Viszont, aki este hét órakor ér haza a napi munka után, és megvacsorázik,

akkor nem kellene már későbbi időpontban is ennie. Mindenkinek a saját programjához kell igazodnia, de szerintem elegendő a napi négy étkezés. A gyakori táplálkozással folyamatosan megemeljük a vércukorszintünket.

– A reggeli zabkását hamar meg lehet unni. Milyen egyéb reggeliket javasolsz, hogyan lehet a táplálkozáson változtatni?

– A zabkásának rengeteg elkészítési módja van: feldobhatjuk magvakkal, gyümölcsökkel, fehérjeporral, kakaóval, tényleg csak a fantáziánk szabhat határt. A másik javasolt étel reggelire a tojás. Mellé fontos, hogy együnk zöldségeket, az édesburgonya-spenót kombináció is jó választás lehet.

– Egy másik tévhit szerint délután 6 óra után már semmit nem kell fogyasztanunk, mert akkor rakódik ránk a legjobban.

– Ezzel nem értek egyet. Szerintem a nyolc óra ideális időpont a vacsorához, vagy az utolsó étkezéshez, de ha későn fekszünk le, akkor még egy görög joghurtot nyugodtan megehetünk. Ahogy említettem, az a legjobb, ha beosztjuk az időnket, és akkor nem lesznek csúszások. Persze ehetünk utoljára hatkor is, de kétkem, hogy nem lesz valaki éhes még tízkor is. Vacsorára azt javasolnám, együnk fehérjeforrást: halat, csirkét, pulykát és mellé párolt vagy friss zöldségeket.

Olyan edzésformát kell választani, amihez kedvünk van...

– Mennyi folyadék javasolt egy nap?

– A két liter tiszta víz lenne az a mennyiség, ami javasolt, emellett ihatunk teát is.

– Mit javasolsz a kezdő életmódváltóknak, hogyan fogjanak neki a sportolásnak?

– Heti két edzéssel pár hétig, egy hónapig, és utána lehet a gyakoriságot növelni. Olyan edzésformát kell választani, amihez kedvünk van, esetleg ki kell próbálni minél többet, hogy megtaláljuk azt, ami megtetszik.

– Melyek a legfontosabb lépések az egészséges életmód felé?

– Először a hozzáállást kell beállítani, apró lépésekkel kezdünk, és ne akarjunk egyből mindent. Nézzünk utána dolgoknak, érdeklődjünk és kérjünk segítséget, ha kell. Ne kezdjünk el például különböző házilag készített Youtube-videók alapján edzőmunkát végezni, mert ebből sok gerincprobléma alakulhat ki. Próbáljunk minőségi táplálékokat vásárolni, és azokat saját magunk elkészíteni. Amit még fontosnak tartok: mindig aludjunk eleget.

Kórházlelkészek Erdélyben

• KOLOZSVÁR

Buzogány Emese, Megyei Sürgősségi Klinika
Elérhetőség: e-mail: buzoganyemese@gmail.com,
tel.: 0740-368663

Balogh Gyöngyi, Onkológia

Elérhetőség: e-mail: gybalogh@gmail.com,
tel.: 0740-295770

Erdélyi Tünde, III-as belgyógyászat

Elérhetőség: e-mail: erdelyitunde68@yahoo.com,
tel.: 0740-202151

• MAROSVÁSÁRHELY

Korodi Csaba, Megyei Kórház

Elérhetőség: e-mail: csabakorodi62@gmail.com,
tel.: 0723-331317

Lakatos Gabriella, Megyei Kórház

Elérhetőség: e-mail: lakatos.gabriella@gmail.com,
tel.: 0746-091941

• BRASSÓ

Magyari János, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: magyariioan@yahoo.com,
tel.: 0721-564553

• SZÁSZRÉGEN

Szép Ildikó, Városi Kórház

Elérhetőség: e-mail: szep.eduard@yahoo.com,
tel.: 0726-529977

• BÁNFFYHUNYAD

Lukács Margit, Városi Kórház

Elérhetőség: e-mail: lukacsmanyika@yahoo.com,
tel.: 0724-056691

• SEPSISZENTGYÖRGY

Orbán Edit, Megyei Kórház

Elérhetőség: e-mail: edit.orban@yahoo.ca,
tel.: 0729-807973

Karl Barth és Isten lelke

A neves teológus halálának ötvenedik, a Római levélhez írt nagy hatású kommentárjának századik évfordulóján konferenciával tisztelegtek Karl Barth élete és munkássága előtt a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben április 4-én.

A szerző felvétele

A rendezvényen bevezetesként dr. Fazakas Sándor tartott előadást Barth hit- és vallásértelmezéséről. Dr. Juhász Tamás *A meghökkenő Barth Károly* címmel mutatta be a teológus kevéssé ismert oldalát, politikai nézeteit és ezek alakulását élete során. Barth első magyar nyelven megjelent munkája prédikációs kötet volt, így hamarabb ismertük meg az igehirdetőt, mint a dogmatikust – mutatott rá az előadó. Igeközpontú tanításait látva megdöbbentő, hogy elkötelezetten állt a baloldali politikai mozgalmak mellé. 28 évesen lépett be a Svájci Szocialista Pártba, emiatt súlyos ellentétek támadtak a gyü-

lekezetében, környezetében. Azt állította, hogy az egyház nem tudott mit kezdeni a szegénységgel, ezzel szemben Jézus a szegények mellé állt. Erős volt benne az egyházkritika, mert szenvedett a hivatalos egyház képmutatásától.

A továbbiakban dr. Békefy Lajos, a mű fordítójaként, Michael Welker *Isten Lelke* című könyvét mutatta be. Az eredeti német kiadást lefordították angol, olasz, koreai, japán, portugál nyelvre, de orosz, spanyol, kínai és román fordítása is készül. Békefy Lajos korunk egyik legjelentősebb pneumatológiájának nevezte a kötetet, amely kivesézi a posztmodern érzékeny-

ség, a nárcisztikus magatartásforma témáját, értekezik az igazságosság és békeesség Lelkéről, Jézus Krisztus és a Lélek konkrét jelenlétéről, a pünkösdi csodáról, a Lélek nyilvános személyéről, emellett felmerül Isten szerepe a teremtett világban, valamint az ökológiai veszélyeztetettség valósága. Az eseményen részt vett a bemutatott könyv szerzője, dr. Michael Welker, a Heidelbergi Egyetem professzora is, és személyesen mondott köszönetet a munkáért, támogatásért, kiadásért.

Dr. Püsök Sarolta előadásában Kierkegaard Barth teológiájára tett hatását vizsgálta. Dr. Visky S. Béla *„Elvetette Isten az ő népét?”* A Róma 9–11 Barth szemléletében címmel tartott előadást.

BEREKMÉRI GABRIELLA

A Tordaszentlászlói Thamó Gyula Közművelődési Egyesület ebben az évben is megszervezi a hagyományos, immár

XXX. Szent László-napi kórustalálkozót

A z eseményre 2019. június 29-én, szombaton kerül sor Tordaszentlászlón a Művelődési Házban. Az írásos jelentkezést 2019. május 25-ig várjuk a következő címre: Szőke Zoltán programvezető, RO 407505 Sävädísla – Tordaszentlászló, Szőlő utca 144. sz., jud. Cluj – Kolozs megye, telefon: +4 0264 374 120, e-mail: szoke.erszok@gmail.com.

A külföldiakat és akik egy vagy több napot szeretnének itt tölteni, a faluturizmus keretében fizetővendégként tudjuk fogadni a következő e-mail címen: boldizsarzeyk@yahoo.com, vagy a +4 0264 374 001-s telefonon.

A jelentkezési lapon kérjük pontosan közölni a kórus teljes nevét, nemét, címét, létszámát, a kórusművek címét és szerzőjét, a karvezető nevét, s akik először vesznek részt a találkozón, jelentkezési lapjukhoz csatolják kórusuk összefoglaló, rövid történetét is archívumunk számára.

A közös éneklésre kijelölt kórusművek:

Kodály Zoltán: *A Magyarokhoz*

Bárdos Lajos: *Erkel szózata*

(A kórusműveket a templomkertben, Szent László szobra körül éneklük közösen a kórusok.)

Felkérjük a találkozóra benevező kórusokat, hogy műsoruk ne haladja meg a 10-12 percet!

Lehetőség szerint minden kórus műsora tartalmazzon legalább egy Kodály Zoltán-művet.

A hangverseny után közös ebédre, majd a karvezetők megbeszélésére kerül sor.

NYELVÉBEN ÉS SZOKÁSAIBAN ÉL,
DALAIBAN ÉS MŰVÉSZETÉBEN ÉREZ
A NEMZET!

A szerző felvétele

Szász Domokos a régi fényében

Sikerült befejezni a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében elhelyezett Szász Domokos-portré restaurálását. Az Erdélyi Református Egyházkerület egykori püspökét ábrázoló olajfestmény Cserna Károly műve. A restaurálást az tette sürgetővé, hogy az alapozó- és festékréteg több helyen fellazult vagy lepergett. A helyreállítást Bencze Fruzsina és Rauca Adrian műtárgy-restaurátorok végezték, akik tavaly a díszterembe visszahelyezett gr. Teleki Domokos portréját is rendkívül szakszerűen és igényesen állították helyre.

A díszes festménykeret is beavatkozásra szorult. A meglazult elemeket visszaillesztették, a hiányokat és kipergéseket pótolták, illetve megtörtént az esztétikai kiegészítés aranylappal, s ennek antikolása. A restaurálás egyben szerény megemlékezés a 120 éve, 1899. január 8-án elhunyt jelentős egyházi vezetőre, akinek fő műve a teológia Kolozsvárra telepítése, s egyben a díszes és harmóniát sugárzó épület, az alma mater megteremtése volt.

RÁCZ LEVENTE

A festmény restaurálás utáni állapotában

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

http://www.reformatus.ro/uzenet.html • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

